

Lapsehoidja ja lasteaiaõpetaja assistendi koolitus

Õppekava

1. Õppekava rühm ja õppekava koostamise alused

Õppekava rühm: 0922 Lastehoid ja teenused noortele.

Õppekava koostamise alus: Lapsehoidja, tase 5 kutsestandard.

2. Eesmärk ja õpiväljundid

Eesmärk: koolitusel osaleja omandab teadmisi, mis on vastavuses lapsehoidja tase 5 kutsestandardi kompetentsidele ja kompetentsipõhiste tegevusnäitajatele. Koolituse lõpetaja määratleb ja arendab ennast lapsehoidjana ja lasteaiaõpetaja assistendina ning oskab, kasutada oma teadmisi ja praktilisi oskusi erialases töös.

Õpiväljundid: koolituse läbinud õppija:

- 1) Loob lapsele, tema arengu toetamiseks sobiva kasvukeskkonna, lähtudes lapse õigustest, heaolust ja turvalisusest;
- 2) Hooldab last, koostöös lapsevanematega, arvestades tema individuaalsust, vanust ja vajadusi;
- 3) Kujundab lapse enesekohaseid oskuseid, arvestades erinevaid arenguetappe ja erivajadusi;
- 4) Mõtestab oma rolli ja vastutust ning arenguvajadusi, lapsehoidja ja lasteaiaõpetaja assistendi töös lastega;
- 5) Annab oma panuse ametikaaslaste võrgustiku arengusse ja töökaaslaste juhendamisse;
- 6) Järgib lapsehoidja kutsestandardit, –eetikat ja kõiki lapsehoiuteenusele esitatud nõudeid.

3. Sihtgrupp ja õpingute alustamise tingimused

Sihtgrupp on vähemalt keskharidusega täisealised isikud, kes soovivad töötada lapsehoidjana või lasteaiaõpetaja assistendina. (Sotsiaalhoolekande seadus § 45⁴ ja Lastekaitse seadus § 20).

4. Õppe maht, õppe ülesehitus, õppekeskkond, õppevahendid

Õppe maht ja ülesehitus: koolituse kogumaht (akadeemilistes tundides) on 296 tundi, millest 176 tundi on auditoorset tööd, 40 tundi iseseisvat tööd ja 80 tundi on juhendatud praktikat töökeskkonnas. Koolituse kogumaht sisaldab 16 tunnist esmaabiandja väljaõpet.

Õppekeskkond ja –vahendid: füüsiline õppetöö viiakse läbi täiskasvanute õppimist toetavates koolitusruumides, milles on liikumisvõimalus ja mis on seotud õppe ülesehitusega. Veebipõhine õpe toimub e-õppekeskkonnas, mis on turvaline ja kasutatav vaid koolitajatele ja õppijatele.

5. Õppeprotsessi kirjeldus, sh õppe sisu, õppe-meetodid ja -materjalid

Õppemeetodid: koolitus sisaldab erinevaid täiskasvanuõppe meetodeid, mis kaasavad õppijaid: loengud, arutelud, individuaalsed harjutused, paaris- ja grupitööd, situatsioonide lahendamine.

Õppematerjalid: koolitajate koostatud õppematerjalid on paber kandjal õpimapis, mälupulgal ja e-õppekeskkonnas.

Allikad lugemiseks:
 Lapsehoidja kutse-eesitika.
 Sotsiaalhoolekande seadus.
 Koolieelse lasteasutuse seadus.
 Tervisekaitsenõuded lapsehoiuteenusele.
 Lastekaitseseadus.
 Sotsiaalkindlustusamet – lapsehoiuteenuse kirjeldus (raske ja sügava puudega laste kohta).
 Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon, lapsehoidja kutse andmine.
 Davies, S. (2019). Montessori väikelaps.
 Ennok, K. (2012). Lapse emotsionaalne arendamine. Tartu: Atlex.
 Ernits, U. (2020). Lõimitud liikumismängud. Tartu: Atlex.
 Faber, A., Mazlish, E. (2011). Õed ja vennad rahujalal. Tallinn: Kirjastus Canopus OÜ.
 Habicht, A., Kask, H. (2016). Teekond erilise lapse kõrval. Käsiraamat puudega ja erivajadustega laste ning noorte lähedastele. Tallinn: Eesti Puuetega Inimeste Koda.
 Heinla, E. (2020). Lapse loovuse hoidmine ja arendamine. Tartu, Atlex.
 Karu, H, Laane, L. (2008). Kõnearendusmängud. Tartu: Atlex.
 Kaur, S. (2014). Keel ja kõne. Arendavad õppemängud. Pärnu.
 Kivi, L., Sarapuu, H. (2005). Laps ja lasteaed. Lasteaiaõpetaja käsiraamat. Tartu: Atlex.
 Kraav, I. (2017) Lapsehoidja käsiraamat. Tallinn: Perekasvatuse Instituut.
 Kripts, H. (2019). Konfliktidest ja suhtlemisostkustest õpetamisel ning juhtimisel. Tartu: Atlex.
 Kulderknup, E. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad. (2008). Tartu: OÜ Greif.
 Melts, M. (2016). Hommikud ringis ehk väike HAH-raamat: Head Algused Hommikuks. Tartu: Atlex.
 Patzlaff, R. (2003). Tardunud pilk. Tallinn: PreMark.
 Töökeskkonna käsiraamat. (2009). Tallinn: Sotsiaalministeerium.
 Vihmann, V.-A. (2019). Meie lapsel mitu keelt. Tallinn: Haridus- ja Teadusministeerium.
Koolitajate poolt soovitatud teemakohane lisalugemine.

Õppe ülesehitus ja maht:	Õppe sisu:
Maht 24 tundi Auditoorne töö 16 tundi. Iseseisev töö 8 tundi: lapsehoiuteenuse keskkonna hindamiskriteeriumite andmete kogumine ja analüüs, õppija poolt valitud lasteasutuses.	1. Lapse kasvukeskkonna toetamine. 1.1. Turvalise ja mängulise kasvukeskkonna loomine. 1.2. Ohutegurite hindamine ja ennetamine ning likvideerimine. 1.3. Väärkohtlemise märkamine, teavitamine, sekkumine. 1.4. Majapidamis- ja koristustööde tegemine, laste kaasamine töödesse. 1.5. Olmetehnika kasutamine ja ohutusnõuete järgimine.
Maht 38 tundi Auditoorne töö 32 tundi. Iseseisev töö 6 tundi: lapse arengu teemalise slaidikava koostamine ja avalik esitlemine.	2. Lapse arengu toetamine koostöös lapsevanemate ja tugispetsialistidega. 2.1. Lapse mängu-, tunnetus-, õpi-, sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste kujunemise toetamine. 2.2. Lapse keele ja kõne arengu toetamine, arvestades lapse individuaalsust ja vajadusi. 2.3. Lapse positiivse enesehinnangu ja väärtolekutunde kujundamine. Lapse tegutsemise ja mängimise toetamine, Eesti ja teiste kultuuride traditsioone ja eripära arvestades. 2.4. Lapse väärtuste ja hea käitumistava kujundamine. 2.5. Mängu ja tegevuste kavandamine, läbiviimine ja analüüsimine. Lapse loovuse toetamine.

Maht 8 tundi Auditoorne töö 8 tundi.	3. Lapse enesekohaste oskuste kujundamine. 3.1 Eneseteenindusoskuste kujundamine. 3.2. Lapse sööma õpetamine ja vajadusel lapse abistamine söömisel. 3.3. Lapse eneseregulatsiooni oskuse kujundamine, sh. emotsioonide väljendamine ja käitumise juhtimine.
Maht 46 tundi Auditoorne töö 40 tundi, sh 16 tundi esmaabi andmine. Iseseisev töö 6 tundi: toiduhügieeni e-koolitusel osalemine ja analüüs.	4. Lapse tervise edendamine. 4.1. Lapse tervisliku seisundi jälgimine, reageerimine. 4.2. Lapse tervist kahjustavate tegurite määratlemine ja ohtliku olukorra ennetamine. 4.3. Lapse tervist edendavate tegevuste läbiviimine. 4.4. Haige lapse hooldamine ja põetamine kodus. 4.5. Haigestunud lapse hooldamine lasteasutuses. 4.6. Kroonilist haigust põdeva lapse hooldamine. 4.7. Lapse individuaalsetele vajadustele ja tervislikule seisundile vastav toitlustamine. 4.8 Toiduhügieen. 4.9 Esmaabi andmine.
Maht 24 tundi Auditoorne töö 16 tundi. Iseseisev töö 8 tundi: lapsevanemale lapse tutvustamise ankeedivormi koostamine ja praktiline läbiviimine.	5. Koostöö lapsevanema või hooldajaga. 5.1 Laste ja perede tausta tundma õppimine ning arvestamine. 5.2. Lapsevanema või hooldaja kaasamine igapäevastesse tegevustesse ja kasvukeskkonna kujundamisesse. 5.3. Suhtlemine lapsevanema või hooldajaga, tagasiside andmine lapse arengust ja tegevustest. 5.4. Lapsevanema või hooldaja nõustamine kasvatusküsimustes ning toetava koduse keskkonna loomisel.
Maht 16 tundi Auditoorne töö 16 tundi.	6. Erivajadustega lapse hoidmine. 6. 1 Info kogumine lapse erivajaduste kohta. 6.2. Tegevuste planeerimine ja elluviimine. 6.3. Hooliva ja salliva keskkonna loomine. 6.4. Füüsilise keskkonna kujundamine, sh abivahendite kasutamise toetamine. 6.5. Lapse arengupotentsiaali ja tugevate külgede toetamine, vajadusel koostöö tugispetsialistide ja kohaliku omavalitusega.
Maht 8 tundi Auditoorne töö 8 tundi.	7. Suure hooldusvajadusega lapse hooldamine. 7.1 Hooldustoimingute läbiviimine. 7.2. Õendustoimingute läbiviimine. 7.3 Alternatiivkommunikatsiooni (verbaalse ja mitteverbaalse kommunikatsiooni) kasutamine suhtlemisel.
Maht 16 tundi Auditoorne töö 16 tundi	8. Tööjuhendamine ja koostöö. 8.1. Tööalaste kogemuste ja parimate praktikate jagamine. Vajadusel kolleegide ja praktikantide juhendamine. 8.2. Juhendmaterjalide koostamine, arvestades laste ja/või kolleegide arenguvajadusi. 8.3. Konkreetsete tööülesannete täitmiseks moodustatud meeskonda, lähtudes meeskonnatöö põhimõtetest.

Maht 8 tundi Auditoorne töö 8 tundi.	9. Imiku (0-1 aastat) hoidmine. 9.1 Hooldustoimingute läbiviimine. 9.2 Imiku arengu toetamine.
Maht 28 tundi Auditoorne töö 16 tundi. Iseseisev töö 12 tundi: lapsehoiuteenuse mudeli koostamine.	10. Lapsehoidja kutset läbiv kompetents. 10.1 Lapsehoidja ja lasteaiaõpetaja assistendi kutseoskused ja vastutus. 10.2 Erialane arenguvajadus, refleksioon. 10.3 Õigusaktid ja lapsehoidja kutse-eeetika. 10.4 Digipädevused erialases töös, sobivate IKT vahendite eesmärgipärane kasutamine.
Maht 80 tundi Juhendatud praktika töökeskkonnas 80 tundi.	11. Juhendatud praktika. Juhendatud praktika toimub eralapsehoius, munitsipaal- või eralasteaias.

6. Hindamine ehk õppe lõpetamise tingimused

Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Valikvastustega testi lahendamine.	Õppija on õigesti vastanud vähemalt 80 %le küsimustest.
Situatsioonülesannete lahendamine koolitaja poolt antud juhtumi põhjal.	Õppija on, koolitaja poolt antud juhtumi põhjal lahendanud situatsioonülesande, lapsehoidja kompetentse välja tuues ja kasutades.
Kodutööde esitamine.	Õppija on tähtaegselt teinud kodutööd: - Lapsehoiuteenuse keskkonna hindamiskriteeriumite andmete kogumine ja analüüs, õpilase poolt valitud lasteasutuses. - Lapse arengu teemaline slaidikava, koos esitlemisega. - Toiduhügieeni e-koolitusel osalemine ja analüüs. - Lapsevanemale lapse tutvustamise ankeedivormi koostamine ja praktiline läbiviimine. - Lapsehoiuteenuse mudel.
Esmaabi testi ja situatsioonülesande lahendamine	Esmaabi test ja situatsioonülesanne on lahendatud.

7. Väljastatavad dokumendid

Koolituse õpiväljundid on tõendatud ja lõpetajale väljastatakse tunnistus, kui ta on osalenud auditoorses õppes vähemalt 80% ulatuses, läbinud esmaabi koolituse ja juhendatud praktika. Kui õppe lõpetamise tingimused on täitmata, väljastatakse õppetöös osalejale läbitud teemade osas tõend.

8. Koolitajate kvalifikatsioon

Koolitajad on oma eriala spetsialistid, kellel on kõrg- või eriharidus (kasvatus-, sotsiaal- või noorsootöö alal), pikaajaline töökogemus lastega ning täiskasvanute õpetamise kogemus.
<https://koolitaja.com/koolitajad/>